

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15C/26/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118252946
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:6118252946.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: O. N., C.. XX.XX.XXXX, bytom Ruska Nová Ves 21, právne zastúpený JUDr. Michalom Antalom, advokátom, so sídlom Hlavná 13, Trnava, proti žalovanému: Y. I., C.. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, Prešov, právne zastúpený JUDr. Matúšom Hríbom, advokátom, so sídlom Na hradbách 5, Bardejov, o zaplatenie 11.070 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 10.865 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.865 eur od 07.03.2018 do zaplatenia a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Návrh na prerušenie konania z a m i e t a .

IV. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 82 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným dňa 21.03.2018 Okresnému súdu Banská Bystrica v súlade s § 3 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 11.070 eur s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodnili tým, že žalobca z titulu pôžičky odovzdal v roku 2017 žalovanému čiastku 12.000 eur. Ich dohoda znela tak, že za urýchlenie požičania peňazí a náklady, ktoré so zadovážením finančných prostriedkov bude mať (za tým účelom si vzal úver), mu žalovaný vyplatí čiastku 26.000 eur najneskôr do 05.03.2018 (najprv v priebehu jedného roka v mesačných splátkach po 230 eur a zvyšok do 05.03.2018). Sporové strany o tejto dohode spísali zmluvu o pôžičke zo dňa 04.02.2017. Žalovaný si spočiatku svoje záväzky z titulu pôžičky voči žalobcovi plnil, keď spolu na účet žalovaného ešte v roku 2017 uhradil sumu 930 eur. Zostatok požičanej sumy však do podania žaloby nevrátil, a to ani na výzvu. Uplatnil si preto úroky z omeškania od dňa omeškania, t.j. od 07.03.2018. K žalobe priložil ako dôkaz zmluvu o pôžičke zo dňa 04.02.2017, výzvu zo dňa 09.02.2018 a čestné vyhlásenie Márie Halžákovej.

3. V predmetnom upomínacom konaní bol dňa 03.04.2018 vydaný platobný rozkaz sp. zn. 1Up 224/2018, proti ktorému podal žalovaný odpor. V podanom odpore žalovaný uviedol, že dôvod poskytnutia pôžičky nebol uvedený alebo je zamlčaný. Žalobcu oslovil s ponukou investície do eurofondov v priebehu januára 2017. Poukázal, že peniaze od žalobcu prevzal v Prešove dňa 04.02.2017 výlučne za účelom investície do spomínaných eurofondov. Rovnako ako žalobca takto peniaze do investície poskytlo ďalších 23 ľudí. Žalobca bol informovaný o každej zmene v spomínanej investícii a neustále s ním situáciu komunikoval.

V januári 2018 podal trestné oznámenie v Prešove vedené pod sp. zn. ČVS:KRP-26/2-VYS-PO-2018. Vo veci momentálne prebieha vyšetrovanie a spolu ide o požičanú sumu viac ako 300.000 eur. Odpor podal preto, že žalobca si je vedomý, že mu peniaze nepožičal žalovanému na jeho súkromné účely, ale za účelom investície, kde predmetom malo byť zhodnotenie vo výške 100 %. Žalobcovi, rovnako ako ostatným poškodeným, uhradil najvyššiu možnú časť, ktorú mu jeho príjem dovoľoval, pretože to považoval za správne.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu poukázal na to, že žalovaný nepopiera existenciu pohľadávky. Existencia záväzkovo-právneho vzťahu medzi stranami sporu je preto nesporná. Nesporné sú zároveň podmienky splatnosti žalovaného dlhu (vyplývajúce z predloženej zmluvy), ktoré zo strany žalovaného dodržané neboli. Pokiaľ ide o samotný obsah odporu, žalovaný uvádza viacero informácií, ktoré ničím nepodložil a tieto s vecou v podstate nesúvisia. Uviedol, že finančné prostriedky poskytol žalovanému a tento sa ich zaviazal splatiť. Ako s týmito prostriedkami žalovaný naložil alebo skutočnosť, že jemu je niekto dlžný, alebo i to, že je v súvislosti s pôžičkami, ktoré žalovaný uzatváral vedené nejaké trestné konanie, sa tejto veci a jeho nároku voči žalovanému vôbec netýka.

5. V súlade s § 14 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní podal žalobca návrh na pokračovanie v konaní na tunajšom súde ako súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku so zreteľom na to, že podaním odporu došlo k zrušeniu platobného rozkazu. Vec bola postúpená tunajšiemu súdu dňa 11.06.2018 a je vedená pod sp. zn. 15C 26/2018.

6. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní uviedol, že ide právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným. To, že žalovaný sa cíti byť nejako podvedený alebo okradnutý inými subjektmi sa tohto konania vôbec nedotýka. Žalobca na základe zmluvy o pôžičke poskytol žalovanému finančné prostriedky, tieto sa žalovaný zaviazal vrátiť. Začal ich aj vracat', čo dokladali do spisu výpismi z účtu, s týmto splácaním prestal a do dnešného dňa nedoplatok tvorí žalovanú sumu, ktorú požaduje v tomto konaní. I keď zmluva o pôžičke stojí na sumu 26 000 eur, túto zmluvu vypracoval sám žalovaný, túto zmluvu obdržal žalobca za peniaze a nejako to neriešil, lebo jednáka boli známi a bolo mu povedané, že je tam suma bezúročne, ale v tom sú zarátané úroky. Tieto úroky boli dohodnuté v takej výške, pretože žalobca si musel na uvedenú pôžičku požičať finančné prostriedky bankovej inštitúcii, s čím mu vznikajú nemalé problémy a nemalé náklady, pretože on túto pôžičku musí stále splácať. Žalovaný na výzvy, či už žalobcu alebo právneho zástupcu žalobcu odmieta peniaze vrátiť a vyhovára sa na to, že vraj bol podvedený inými subjektmi, za čo ale žalobca nemôže niesť zodpovednosť a nemôže mu byť na škodu, pretože peniaze obdržal a peniaze boli požičané žalovanému.

7. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní vyjadril nesúhlas s podanou žalobou. Uviedol, že už ako zo samotnej zmluvy o pôžičke vyplýva, bola tam požičaná suma nejakých 12 000 eur, malo sa splatiť 26 000 eur. Je nesporné, že aj samotný žalobca si musel byť vedomý toho, že sa nejedná o bežnú pôžičku, takáto pôžička by bola asi za jeden rok viac ako 100% a považovaná za neplatný právny úkon, bola by to úžera. Poukázal na to, že žalobca si bol plne vedomý toho, prečo tie peniaze požičiava, za akým účelom a to vlastne aj bolo odôvodnene alebo respektíve je predmetom trestného oznámenia, že tieto peniaze mali byť poskytnuté Bačovcom, ktorí tvrdili, že ich následne budú schopní zhodnotiť až do výšky 100%, a práve preto ma žalovaný za to, že bol práve týmito Bačovcami podvedený. Vyjadril právny názor, že zmluva o pôžičke je simulovaný právny úkon, teda neplatný právny úkon a má sa jednať o zmluvu o sprostredkovaní. Žalovaný tie peniaze vracal, pretože práve tí Bačovci, ktorí od neho tie peniaze dostali, mu tie peniaze posielali naspäť a on ich potom preposielal. Keď mu ich Bačovci prestali posielat', vznikom tej situácie sa žalovaný hanbil, preto pokiaľ mal možnosť, tak tie peniaze ako tak vracal. To ale neznamená, že svoj záväzok uznáva. Záväzok vonkoncom neuznáva. On je ten, ktorý vlastne bol podvedený a podľa jeho názoru je vhodné, aby bolo konanie prerušené, pokiaľ vlastne nebude vyriešené trestná vec, kde práve žalovaný podal na Bačovcov trestné oznámenie z dôvodu, že ho podviedli.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, svedkyne a listinnými dôkazmi, a to zmluvou o pôžičke uzavretej medzi stranami sporu dňa 04.02.2017, výzvou zo dňa 09.02.2018, čestným vyhlásením Márie Halžákovej, prehľadom transakcií vykonávaných žalovaným v prospech žalobcu v časoch od 15.3.2017 do 21.11.2017, zápisnicou o trestnom oznámení zo dňa 16.01.2018, ako aj vyjadreniami strán sporu a zistil tento skutkový stav:

9. Sporové strany uzavreli dňa 04.02.2017 písomnú zmluvu o pôžičke, ktorú vypracoval žalovaný, predmetom ktorej malo byť požičanie peňazí žalobcom ako veriteľom žalovanému ako dlžníkovi vo výške 26.000 eur v hotovosti v deň podpisu zmluvy. Zmluvné strany sa dohodli, že dlžník zaplatí veriteľovi sumu 26.000 eur. Pôžička mala byť poskytnutá bezúročne. Dlžník mal vrátiť veriteľovi dlh v mesačných splátkach 230 eur vždy k 19. dňu v mesiaci na účet veriteľa v priebehu jedného roka a následne 05.03.2018 zvyšnú časť pôžičky, čo činí 23.240 eur. V prípade, že dlžník bude splácať dlh v splátkach, zmluvné strany sa dohodli, že ak sa dlžník omešká čo i len s jednou splátkou, stáva sa splatným celý dlh. Zmluvné strany potvrdili, že si zmluvu riadne prečítali, jej obsahu rozumejú a na znak súhlasu ju podpisujú. Zároveň prehlásili, že zmluvu uzatvorili slobodne a vážne.

10. Z nesporných tvrdení strán sporu vyplýva, že dňa 04.02.2017 odovzdal žalobca žalovanému sumu 12.000 eur.

11. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzval žalovaného výzvou zo dňa 09.02.2018 na vrátenie poskytnutého zvyšku pôžičky vo výške 11.070 eura, a to v lehote do 06.03.2018. Odoslanie výzvy preukázal podacím lístkom.

12. Z čestného vyhlásenia Márie Halžákovej zo dňa 12.03.2018 vyplýva, že žalobca z titulu pôžičky odovzdal v roku 2017 žalovanému čiastku 12.000 eur. Ich dohoda znela tak, že za urýchlené požičanie peňazí a za náklady, ktoré s tým žalobca bude mať (za tým účelom si vzal úver), mu žalovaný vyplatí čiastku 26.000 eur najneskôr do 05.03.2018 (najprv v priebehu jedného roka v mesačných splátkach po 230 eur a zvyšok do 05.03.2018). O tejto dohode sporové strany spísali zmluvu o pôžičke.

13. Z prehľadu transakcií od 01.03.2017 do 14.03.2018 je zrejmé, že žalobcovi bola zo strany žalovaného pripísaná na účet dňa 15.03.2017 čiastka 205 eur, dňa 24.04.2017 čiastka 205 eur, dňa 20.05.2017 čiastka 205 eur, dňa 22.08.2017 čiastka 205 eur, dňa 26.09.2017 čiastka 105 eur, dňa 24.10.2017 čiastka 105 eur a dňa 21.11.2017 čiastka 105 eur, teda celkovo 1.135 eur.

14. Zo zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 16.01.2018 vyplýva, že žalovaný podal trestné oznámenie na svoju sesternicu Annu Bačovú, ktorá mu dala ponuku, že ak dá 10.000 eur do národnej banky, tak sa mu zhodnotia po roku na 20.000 eur. S priateľkou teda začal zháňať peniaze a to takým spôsobom, že si od známych začal požičiavať peniaze s tým, že ich potrebuje na eurofondy a s každým od koho si požičal, aj spísal zmluvu o pôžičke. Celkovo si tak požičal okolo 321.000 eur. Podmienka na získanie eurofondov bola tá, že mali zháňať akékoľvek sumy a zasielať ich na uvedený účet. Na tento účet od mája 2016 až do mája 2017 zasielali rôzne sumy, celkovo 328.000 eur, a to s tým, že dostanú eurofondy v hodnote okolo 3.000.000 eur s tým, že to budú peniaze poskytnuté na kaderníctvo a pre neho na výstavbu rodinných domov, betonárky a rekonštrukciu obchodného centra v Košiciach a jeho následný prenájom.

15. Z výsluchu žalobcu vyplýva, že sa nasťahovali s priateľkou do Trnavy a spoznali sa tam so žalovaným. Stali sa z nich priatelia. Žalovaný začal nejaký biznis a chcel či by s ním nešiel do toho biznisu. Povedal mu, že nie, a žalovaný mu vysvetľoval, že keby chcel, môže mať lacnejšie stavebniny, môže ísť za policajta, môže robiť v Slovnafte, že ho môže dostať kade tade. Vo vzťahu k okolnostiam uzavretia zmluvy o pôžičke uviedol, že žalovaný mu povedal, že rieši nejaký biznis, či by mu nepožičal nejakú sumu 20 000 alebo 40 000 eur. On mu povedal, že doma o tom porozmýšľajú. Rozhodol sa pre sumu 12 000 eur. Komunikovali spolu cez skype, bolo mu povedané o veľkých projektoch, malo sa to týkať sesternice žalovaného, a preto to malo byť aj bezpečné, keďže sa vyjadril, že predsa ho sesternica nepovedie.

16. Z výsluchu svedkyne Márie Halžákovej, partnerky žalobcu, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, vyplýva, že ich oslovil pán Krivý a jeho priateľka, s ktorými sa dlhoročne poznajú. Mali im požičať peniaze s tým, že oni im potom tiež pomôžu. Tak im požičali 12.000 eur, že im to do jedného roka vrátia. Následne im pán Krivý posielal nejaké splátky, že do roka sa im mala vrátiť celá suma s úrokmi. Doplnila, že pán Krivý im najprv peniaze posielal, potom im ich neposielal, potom poslal polovicu splátky, potom sa dozvedeli o okolnostiach. Keď sa s ním rozprávali, tak im sľuboval, že im celú sumu vráti a tak sa to opakovalo. Pán Krivý sa mal vyjadríť, že potrebuje, lebo chcel založiť nejakú stavebnú firmu, a že potom im to zohľadní, že budú mať lacnejší materiál. V čase poskytovania peňazí nevedeli na čo majú slúžiť.

17. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

18. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (požadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

19. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

20. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke, ponecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

21. Podľa § 658 ods. 1 OZ, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

22. Podľa § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 3 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%25233'&ucin-k-dni='30.12.9999'> OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Podľa § 41a ods. 1 a 2 OZ, ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby. Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

25. Podľa § 774 OZ sprostredkovateľskou zmluvou sa sprostredkovateľ zaväzuje obstaráť záujemcovi za odmenu uzavretie zmluvy a záujemca sa zaväzuje sprostredkovateľovi poskytnúť odmenu vtedy, ak bol výsledok dosiahnutý pričinením sprostredkovateľa.

26. Podľa § 777 OZ záujemca a sprostredkovateľ sú povinní oznamovať si navzájom všetky dôležité okolnosti súvisiace so sprostredkovaním, najmä okolnosti, ktoré môžu ovplyvniť rozhodnutie záujemcu uzavrieť sprostredkovanú zmluvu. Sprostredkovateľ je oprávnený za záujemcu konať alebo prijímať čokoľvek, len ak bol na to splnomocnený písomným plnomocenstvom.

27. Podľa § 517 ods. 1 OZ veta prvá, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

28. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

29. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

31. V danej veci sa žalobca domáha voči žalovanému zaplata sumy 11.070 eur titulom zmluvy o pôžičke poukazujúc na to, že so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke, reálne odovzdal žalovanému dňa 04.02.2017 sumu 12.000 eur, pričom žalovaný mu doposiaľ vrátil len sumu 930 eur.

32. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca so žalovaným podpísali dňa 04.02.2017 písomnú zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej malo byť požičanie sumy 26.000 eur, ktorú mal žalovaný vrátiť v mesačných splátkach 230 eur vždy k 19. dňu v mesiaci na účet veriteľa v priebehu

jedného roka a následne 05.03.2018 zvyšnú časť pôžičky. V skutočnosti však dňa 04.02.2017 odovzdal žalobca žalovanému iba sumu 12.000 eur. Prevzatie tejto sumy v uvedený deň potvrdil i samotný žalovaný v podanom odpore.

33. Z ustanovenia § 657 OZ vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu takejto dohody je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňaží). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňaží nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 25 Cdo 98/2000, sp.zn. 25 Cdo 695/2003, 25 Cdo 696/2003).

34. Samotná pôžička teda vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi. Odovzdanie má za následok zánik tejto povinnosti, resp. oprávnenie a vznik povinnosti dlžníka vrátiť prijaté požičané veci. Požičané veci sa musia odovzdať dlžníkovi (inak zmluva o pôžičke nevznikne) a to priamo alebo nepriamo. Priame odovzdanie má formu tradície a najčastejšie sa tak deje odovzdaním predmetu pôžičky z „ruky do ruky“ spravidla pri nepeňažnej pôžičke. (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 28.06.2017, sp. zn. 33Cdo/2627/2016; rovnako aj sp. zn. 28Cdo 3790/2008, sp. zn. 33Cdo 671/2011, sp. zn. 33Cdo 3912/2010, sp. zn. 33Cdo 3756/2013)

35. Z výsledkov vykonaného dokazovania je teda zrejmé, že dňa 04.02.2017 došlo medzi stranami sporu k uzavretiu reálnej zmluvy o pôžičke, predmetom ktorej bolo prenechanie sumy 12.000 eur zo strany žalobcu ako veriteľa žalovanému ako dlžníkovi a povinnosť žalovaného vrátiť žalobcovi predmet pôžičky najneskôr do 05.03.2018. Žalovaný žiadnym spôsobom nerozporoval uzavretie predmetnej zmluvy o pôžičke, ako ani samotné odovzdanie predmetu pôžičky zo strany žalobcu a povinnosť predmet pôžičky vrátiť, preto v súlade s § 151 CSP vychádzal súd zo záveru o nespornosti týchto skutočností.

36. Pokiaľ ide o záväzok žalovaného vrátiť žalobcovi sumu 26.000 eur napriek tomu, že reálne bolo požičaných iba 12.000 eur, ide nepochybne o skrytú dohodu o úrokoch. Súd poukazuje na to, že úroky dohodnuté pri poskytovaní peňažnej pôžičky predstavujú odmenu za užívanie požičanej istiny. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy síce výslovne nestanovujú, do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%25233'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

37. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi, ako aj mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom, alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012)

38. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523658'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. V prejednávanej veci mal súd, vychádzajúc z údajov Národnej banky Slovenska, za preukázané, že priemerná úroková miera obchodných bánk pri ostatných úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov bola v mesiaci február 2017 na úrovni 2,54 % ročne. Podľa predmetnej zmluvy o pôžičke by mal žalovaný zaplatiť žalobcovi za požičanie sumy 12.000 eur sumu 26.000 eur, čo až 100-násobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru. Takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o pôžičke je zrejme neprimeraná, dokonca až úžernícka, a teda je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka. So zreteľom na uvedené zistenie mal súd za to, že dojednanie o výške úroku je podľa § 39

<aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Vzhľadom na to, že žalobca v podanej žalobe požadoval od žalobcu len vrátenie reálne poskytnutej pôžičky bez úroku, je zrejme, že si uvedených záverov súdu vedomý.

39. Žalobca v žalobe tvrdil, že žalovaný mu doposiaľ vrátil iba sumu 930 eur, avšak z výpisu transakcií predloženého zo strany žalobcu je nepochybné, že žalovaný žalobcovi vrátil sumu 1.135 eur. So zreteľom na skutočnosť, že vrátenie zvyšnej časti pôžičky vo výške 10.865 eur (12.000 eur - 1.135 eur) žalovaným preukázané nebolo, uložil súd žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 10.865 eur a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

40. V zmysle § 517 ods. 2 OZ priznal súd žalobcovi aj úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne z priznanej istiny a to od 07.03.2018 (deň uvedený v žalobe - v zmysle zásady non ultra petitem, hoci žalovaný sa dostal preukázateľne do omeškania už skôr, a to 06.03.2018 /splatnosť pôžičky dňa 05.03.2018/) do zaplatenia.

41. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že peniaze od žalovaného prevzal nie na súkromné účely, ale za účelom investície do eurofondov, súd opätovne poukazuje na nespornú skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky a tento sa ich zaviazal vrátiť. Spôsob, ako s týmito prostriedkami žalovaný mienil naložiť, resp. na aký účel ich použil, sa uplatneného nároku netýka. Navyiac zo zápisnice o podanom trestnom oznámení je zrejme, že žalovaný sám uviedol, že si od známych požičiaval peniaze (cca 328.000 eur od mája 2016 do mája 2017) s tým, že ich potrebuje na eurofondy, pričom peňažné prostriedky získaných z týchto eurofondov mali byť použité na kaderníctvo pre jeho priateľku a pre neho na výstavbu rodinných domov, betonárky a rekonštrukciu obchodného centra v Košiciach a jeho následný prenájom.

42. Pokiaľ ide o obranu žalovaného spočívajúcu v tvrdení, že zmluva o pôžičke je simulovaný právny úkon, a teda neplatný právny úkon, a má sa jednať o zmluvu o sprostredkovaní, k tomu súd uvádza, že ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti (§ 41a ods. 2 OZ). V súvislosti s tým je treba poukázať na to, že podstatnými obsahovými náležitosťami sprostredkovateľskej zmluvy v zmysle § 774 OZ sú a/ záväzok sprostredkovateľa obstarat' záujemcovi príležitosť k uzavretiu zmluvy, b/ záväzok záujemcu poskytnúť sprostredkovateľovi odmenu, ak bude výsledok dosiahnutý zásluhou sprostredkovateľa. Takáto zmluva nemusí byť písomná a stačí v nej vymedziť všeobecnejšie obsah sprostredkovanej zmluvy, avšak i z tohto vymedzenia musí byť zrejme, čo má byť sprostredkované (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 148/2010) Predmetom sprostredkovateľskej zmluvy je teda obstaranie uzavretia zmluvy pre záujemcu. Toto obstaranie uzavretia zmluvy môže spočívať v tom, že sprostredkovateľ nájde partnera, ktorý chce so záujemcom uzavrieť zmluvu, že zoznámi budúcich zmluvných partnerov, že bude spolupôsobiť pri prerokúvaní veci a pripraví uzavretie zmluvy. Tým sa jeho úloha skončí. V prejednávanej spore však nebolo preukázané (a dokonca ani tvrdené), že by vôľou sporových strán bolo zo strany žalovaného sprostredkovať pre žalobcu uzatvorenie zmluvy medzi žalobcom a 3. osobou za odmenu pre žalovaného, ak bude výsledok dosiahnutý jeho zásluhou. Rovnako je potrebné upriamiť pozornosť na skutočnosť, že sprostredkovateľ je oprávnený za záujemcu konať alebo prijímať čokoľvek (napr. peniaze), len ak bol na to splnomocnený písomným plnomocenstvom (§ 777 OZ), čo tiež nebolo preukázané, preto túto námietku považoval súd za neopodstatnenú.

43. V neposlednom rade sa súd zaoberal aj návrhom žalovaného na prerušenie konania do skončenia trestného konania vedeného proti Anne Bačovej, ktorý odôvodnil tým, že výsledok trestného konania má veľký význam pre predmetné súdne konanie, a to pre vyriešenie otázky pasívnej vecnej legitímácie žalovaného.

44. Ustanovenie § 164 CSP upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania. Predmetné ustanovenie dopadá na procesné situácie, v ktorých súd môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe vec prejednávajúceho súdu a je upravené ako procesná možnosť tohto súdu, nie však ako jeho povinnosť.

45. Aj citované zákonné ustanovenie, tak ako napokon každé zákonné ustanovenie, sa musí vykladať a uplatňovať v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Keďže zo žiadneho ustanovenia ústavy nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa

jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, musí sa všeobecný súd pri uplatňovaní procesného postupu podľa ustanovenia § 164 CSP riadiť preto i požiadavkou, ktorá je zakotvená v tomto článku ústavy a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote (I. ÚS 21/2000).

46. V predmetnom konaní žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu spochybnil pasívnu vecnú legitimitáciu s poukazom na to, že žalovaný mal byť podvedený sesternicou Annou Bačovou, voči ktorej podal trestné oznámenie. Podľa názoru súdu si spornú otázku pasívnej legitimitácie pre daný predmet sporu môže posúdiť súd aj sám, a to tak v záujme zachovania práva účastníka na spravodlivý súdny proces, ako aj práva na prejednanie veci nestranným súdom bez zbytočných prietahov, preto návrh na prerušenie konania zamietol.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Žalobca bol úspešný v rozsahu 91 %, neúspešný v rozsahu 9 %, a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 82 % (91 %- 9 %). O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.